

Jan Wigboldus: 'Het klikte meteen met Giny'

Drie sterren voor Topspeed Giny

Ze is de moeder van Topspeed Gogo, Laarman en Jatra en staat aan de wieg van een wijdvertakte familie. Haar kleinzoon Capnation Absolute is een exterieurtopper in spe. Topspeed Giny kreeg recent het predicaat sterkoe drie en staat er nog blakend voor.

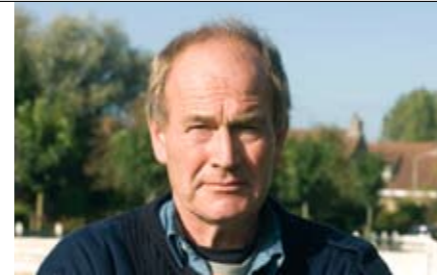
tekst Tijmen van Zessen

'Vanmorgen vloog ze nog door de melkwagen, Giny is in prima conditie', vertelt Jan Wigboldus uit Garmerwolde. Hij pakt de bovenste stang van het landhek vast en tilt zich over het hek. 'Kom maar mee, dan kun je haar zelf zien.' De dertig overwegend roodbonte melkkoeien genieten van de verkwikkende najaarszon. 'Drie weken geleden, in die natte periode, hadden ze het moeilijk buiten; de melkproductie zakte gemiddeld vier liter per koe.' Wigboldus verwent zijn koeien niet en het rollend jaargemiddelde van 8100 kg melk met 4,48% vet en 3,54% eiwit komt tot stand zonder mais. 'Hier produceren de koeien pas echte weidemelk, sinds eind april hebben ze de stal niet gezien.'

Recent werd Celsiusdochter Topspeed Giny – vijftien jaar oud – met 91 punten ingeschreven. 'De inspecteur had haar drie jaar geleden ook beoordeeld en had Giny nog op zijn netvlies. Ze was beslist niet ouder geworden, verzekerde hij me.' Op elk onderdeel kreeg de stiermoeder er een puntje bij, voor robuustheid zelfs twee. Maar haar handelsmerk is en blijft haar beenwerk: nu 92 punten.

Vijftien Gogozonen

Giny staat gemoedelijk te herkauwen en lijkt zich nergens om te bekommeren, zich bewust van haar status. Ze is bijzonder goed bewaard voor een vijftienjarige senior. Haar uier is verbluffend sterk in balans, vast en breed aangesloten en

Jan Wigboldus: 'Giny is onomstreden'

voorzien van centraal geplaatste spenen. Haar bovenbouw is sterk en de benen glashard. Giny is intussen voorzien van het predicaat sterkoe drie, wat betekent dat zij vijftien jaar oud is, met minimaal 85 punten voor uier en algemeen voorkomen. Dat combineert ze met een gemiddelde lactatiewaarde van ten minste 105. 'De koe is redelijk onomstreden,' drukt Wigboldus zich bescheiden uit, om er gedurfd aan toe te voegen: 'Ze lijkt mij de beste Celsiusdochter die er ooit is geweest. Vijftig tot zestig procent van mijn veestapel is aan Giny verwant.' De teller van haar levensproductie staat op 83.020 kg melk met 5,00% vet en 3,87% eiwit. Zeker voor een koe die intensief voor embryotransplantatie is benut, is dat een puike productie, met fikse gehalten.

De fokker uit Groningen kocht Giny als melkgevende vaars bij een opheffingsverkoop van het bedrijf van Jan Alferink uit Haarle. 'Ze was snel gewend aan de melkwagen, het klikte vanaf het eerste moment tussen Giny en mij.' Giny stamt uit een hoogproductieve Sunny Boydochter en was interessant vanwege haar roodfactor en hoge index. 'Ze was een van de eerste dieren die in beeld kwamen dankzij haar roodfactor', herinnert Wigboldus zich.

In totaal won Jan Wigboldus 200 embryo's uit de Celsiusdochter. De meeste bekendheid kregen de nakomelingen die richting de ki-stallen verhuisden. Topspeed Jatra (v. Jerom), Topspeed Laarman (v. Cocktail 17) en met name Topspeed Gogo (v. Eldorado) kregen fokstierpapieren. Gogo manifesteerde zich het sterkst en kreeg ruim kansen als stiervader: in totaal test CRV circa vijftien Gogozonen. De meeste krijgen dit najaar een fokwaarde. Wigboldus ziet in de laatrijheid van Giny een bevestiging voor de fokwaarde van Gogo, die door een ibr-uitbraak in Beilen en het cvm-gebrek voortijdig het veld moest ruimen.

In de vrouwelijke lijn springt Stadel-dochter Gaby (88 punten) het meest in het oog. 'Stadel is de meest complete pa-

Topspeed Giny op vijftienjarige leeftijd nog altijd in blakende vorm

ring met Giny. Het exterieur van Stadel en de productie van Giny gaan mooi samen. Gaby is acht keer gespoeld en uit haar worden diverse zonen getest. Bij het Duitse RUW staat onder meer een Mr Burnszoen op wacht en bij KI Samen haar Moonlightzoen Moonshine.'

CRV gaat mogelijk haar Twisterzoen inzetten. Dankzij positieve merkers is ze opnieuw foktechnisch interessant.

Hoogste InSire-stier

Uit Gaby staat de volgende generatie alweer klaar om het stiermoederstokje over te nemen. Ghiza en Ghita, twee dochters van Manitas rf (v. Shottle), staan of stonden onder contract en realiseren hoge lactatiewaarden in Garmerwolde. Hun volle broer Capnation Absolute is met +114 de hoogste exterieurstier binnen de roodbonte InSire-stieren van CRV en paart dat aan +0,15 procent eiwit.

De genen van Giny zijn wijd verspreid en het mag duidelijk zijn dat haar invloed nog niet stopt. En dan hebben Giny's dochters Topspeed Gemma (Classic) en Gonda (v. Lichtblick) de revue nog niet eens gepasseerd. Gemma's Fidelitykleinzoon – uit een Spencermoeder – was een van de hoogst gemerkte stiertjes in Duitsland. Gonda (86 punten) kreeg een rode Awardzoen die binnenkort op merkers wordt onderzocht. Henk Verhey, foktechnicus voor CRV, wijst ook op de tak van Giny's Pabloodochter Giny 3. Zowel haar Tacozoen Lowlands Klimmer als Canvaszoen Lowlands Mamba scoren hoge ogen.

En Giny zelf? Hoe ziet haar toekomst eruit? 'Giny wil op dit moment niet drachtig worden, maar ik wil met haar iets proberen op het gebied van hoornloosheid, zegt Wigboldus enigszins mysterieus. De markt bepaalt de combinatie met een stiermoeder. In de handel telt maar één ding: de koper heeft altijd gelijk.' |

Marente Hupkes, boerin en koeknuffelaarster:

'We leren de mensen te letten op de ogen en de oren van de koe. Staan de oren naar voren? Dan kun je haar beter even met rust laten. Zijn de ogen een beetje glazig? Dan is ze al aan het ontspannen en kun je lekker bij haar gaan liggen.' (Mg)

Kees Buys, inspecteur lakenvelderstamboek:

'Ik heb van huis uit meegekregen dat je beschermt wat bedreigd is. En de lakenvelders zijn bedreigd in ons landschap vol veramerikaniseerde koeien. Dat ze zo mooi zijn, maakt ze alleen maar tot betere ambassadeurs voor al die andere rundveerassen die misschien niet zo opvallen.' (Vv)

Rients van Buren, huidenlooier te Bolsward:

'Het gebruik van huiden wordt meer en meer geaccepteerd. Je ziet het steeds vaker terug in interieurs. Er zijn zelfs mensen die een hele wand bekleden met runderhuid.' (Fp)

Patrick Costers, melkveehouder te Oedelem:

'De koeien zijn in onze nieuwe stal gelukkig. En een gelukkige koe zorgt voor een gelukkige veehouder.' (AgD)

Herman Wijffels, hoogleraar Duurzaamheid:

'Op de lange reis naar een meer houdbare manier van veehouderij is duidelijk vooruitgang geboekt. Maar er is één belangrijk terrein waar we de oplossing nog niet hebben:

de gezondheid. Hoe je het ook wendt of keert, als we permanente toediening van antibiotica nodig hebben om het vee gezond te houden, dan is de veestapel niet gezond.' (Bo)

Hella van der Wijst, tv-presentatrice:

'Onze vakanties brachten we door op een boerderij met melkkoeien in Noord-Holland. Dat vond ik prachtig. 's Morgens vroeg stond ik op mijn blote voeten in de stal om te kijken hoe de boer de koeien molk. De warme koeienlijven, de geur van mest: die herinneringen veroorzaken nog steeds sterke sensaties bij mij.' (Bl)

Herman Gomar, voormalig melkveehouder te Ruinerwold:

'Ons doel bij het fokken was een goed exterieur en een hoge melkproductie. Het is net als met een heel mooie auto: als er geen benzine in zit, heb je er niks aan. Zo is het met koeien ook. Een koe kan nog zo mooi zijn, als ze niet veel melk geeft, heb je er ook niks aan.' (Ll)

Willem Hoeksma, melkveehouder te Westergeest:

'We streven ernaar om van alles en voor alles wat in de stal te hebben: goede melkproducenten, mooie koeien voor een keuring en wat aparte genen om in de fokkerij eens een gokje te kunnen wagen en daar eventueel iets aan te verdienen.' (NO)

Jelle Leenes, auteur:

'De geur van pas gemaaid gras: daar word je blij en ontspannen van.' (dV)

Jeroen van Maanen, melkveehouder te Zeewolde:

'Ik hoorde ooit van een Amerikaanse boer dat een boer nooit meer koeien zou moeten houden dan hij bij naam kan onthouden.' (Bo)

Frans Tijs, inspecteur CRV:

'Wanneer een veehouder mij vertelt dat het lekker loopt in de stal, geniet ik. Als ik die veehouder jaren heb begeleid, kan ik van een koppel vlot werkbare koeien net zo genieten als van een NRM-kampioene.' (Bo)

Peter van Noord, melkveehouder te Hellowou:

'Bij een veestapel met een gemiddelde productie van 10.500 kilo melk past naar mijn idee een tussenkalftijd van 425 dagen. Kalven is de meest risicovolle periode. Dat schuiven we nu wat meer voor de koeien uit. Ik hoop dat daarmee ook de levensduur toeneemt.' (Vvh)

Theo van Vliet, melkveehouder te Nieuwlande:

'Ik kan het me niet permitteren om tijd te steken in nuchtere kalveren die een week langer moeten staan. Ik houd me bezig met veefokkerij, melken en opfok van vaarskalveren en stierkalveren die voor de fokkerij bestemd zijn. Hieraan heb ik mijn handen vol.' (Bo)

Nienke Endenburg, psycholoog gezondheidszorg RU Utrecht:

'De koe knuffelt niet, want dan zouden mensen worden doodgedrukt. Ik ben er niet enthousiast over: laat een dier dier zijn, zodat hij zich soortspecifiek kan gedragen.' (dV)

Bronnen: Margriet (Mg), Variatie in vee (Vv), Frieslandpost (Fp), Agrarisch Dagblad (AgD), Boerderij (Bo), Buitenleven (Bl), Landleven (Ll), Nieuwe Oogst (NO), de Volkskrant (dV), Verantwoorde Veehouderij (Vvh)

